

Landbrugsregulering på oplandsniveau – forbud er ikke den eneste vej frem

July 3, 2014 kl 1:24 pm · Arkiveret under [Conference, Events](#)

Der er mange forskellige strategier for at regulere landbrug og landbrugspraksis i Europa, men reguleringen må integrere og inddrage processer i hele oplandet for at være effektiv. Det var hovedindtrykkene fra årsmødet for European Geosciences Union i Wien.

Et vandopland er hele det område hvorfra et marint område modtager vand. På billedet dækker oplandet således hele det landområde der leder vand til fjorden samt det område der afvandet til åen. Oplandet må forvaltes som en helhed for at opnå de fastsatte miljømål i fjorden. Foto: Christian Petersen, Odder Kommune

En integreret forvaltning af vandoplande er nødvendig

Paul Quinn fra University of Newcastle fremførte den hovedpointe, at en integreret forvaltning af vandoplande er nødvendig. I de fleste vestlige land med intensiv landbrugsdrift er mange vandoplendes tilstand ændret betydeligt i forhold til naturtilstanden. Den primære ændring er i arealanvendelsen, men ændringer i arealanvendelsen medfører også ændringer i afstrømningsregime, grundvandsdannelse, næringsstofudledning osv. Fordi en enkelt ændring i et opland påvirker mange processer, må forvaltningen af et opland nødvendigvis være en integreret indsats, der tager hensyn til samspillet mellem de enkelte processer.

Paul Quinn lagde vægt på, at man i oplande med intensiv landbrugsdrift, ikke kan forvente at tilbageføre oplandet til naturtilstanden. Intensiv landbrugsproduktion i nogle oplande er nødvendig for at kunne understøtte samfundets fødevareforbrug. Men han plæderede for, at man med en integreret forvaltning af oplande, kan afbøde de negative miljøeffekter med intelligent placerede virkemidler. Det kunne f.eks. være vådområder, randzoner eller bassiner til dæmpning af store afstrømningshændelser. Paul Quinn lagde desuden vægt på, at denne tilgang skal bygge på lokal viden, da de enkelte oplande er forskellige. Dette er netop den tilgang, der ligger til grund for [de landskabs- og forvaltningsscenarier](#), der udvikles for [seks oplande](#) i dNmark alliancen.

Landbrugsdriften i et opland kan reguleres på forskellige måder

Det er velkendt, at landbruget i Danmark primært reguleres gennem detaljerede regelsæt, der indeholder forskrifter for landbrugspraksis i form af påbud og forbud. Overholdelsen af disse regelsæt kontrolleres af offentlige myndigheder. I andre europæiske lande er der valgt reguleringsmodeller der i højere grad involverer landmændene i forvaltningen af de enkelte oplande. Et eksempel på en sådan strategi blev givet af Jodie Whitehead fra vandindvindingselskabet Severn Trent Water i England.

Landmanden får incitament til at forbedre miljøtilstanden

Severn Trent Water indvinder drikkevand fra overfladevand i floder og søer og har problemer med at sneglebekæmpelsesmidlet Metaldehyd afstrømmer fra landbrugsjord og ødelægger drikkevandet. Severn Trent Water har forsøgt at reducere dette problem gennem to strategier, men fælles for disse strategier er, at landmanden gives et økonomisk incitament til at reducere problemet med metaldehyd tab fra markerne.

- I den første strategi belønnes landmænd i et opland, hvis de kan holde metaldehyd koncentrationerne i overfladevandet under grænseværdierne. Hvordan landmændene vil opnå målet er op til dem selv, men de får kun en økonomisk belønning, såfremt de opfylder konkrete mål for kvaliteten af overfladevandet. Dette kræver samarbejde mellem de enkelte landmænd i oplandet, men giver også landmændene ejerskab til indsatsen.
- I den anden strategi belønnes enkelte landmænd for at udskifte metaldehyd med et alternativ produkt. For at denne strategi skal virke skal mange landmænd i oplandet deltage i projektet, men belønningen er ikke afhængig af resultatet og derfor fordrer denne strategi i mindre grad samarbejde mellem de berørte landmænd.

Overordnet er resultaterne gode. Begge strategier har formået at reducere problemer med metaldehyd i drikkevandet, hvilket understreger at forbud og påbud ikke er de eneste virkemidler, der kan tages i brug, når man vil regulere landbrugspraksis i et opland.

dNmark alliancen forsøger at integrere disse udenlandske tilgange

I seks oplande fordelt over hele Danmark arbejder vi i dNmark alliancen med at udvikle scenarier for oplande baseret på lokal viden og med frivillighed og ejerskab for interessenterne som en nøgleværdi. Dette arbejde ligger således godt i tråd med internationale erfaringer på området. Det er målet, at man ved at involvere de enkelte interessenter i oplandet kan finde løsninger, der både tilgodeser miljø, lokale interesser og fødevarerhvervet.

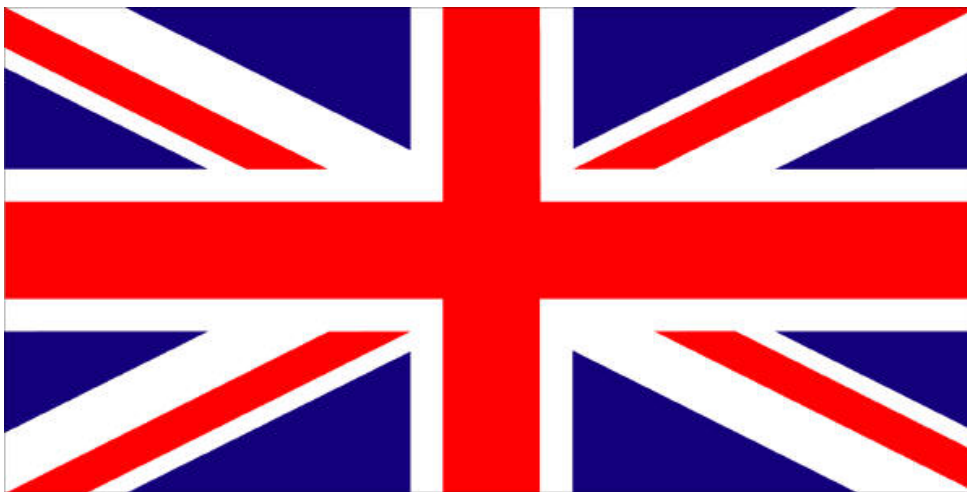
[Permalink](#)

No comments yet

Beklager, du kan ikke skrive kommentarer i øjeblikket.

- **Se også**
  - [Nyheder](#)
  - [Om DNMARK](#)
  - [Forskningspakker](#)
  - [Pilotområder](#)
  - [Fakta om N](#)
  - [Løsningsscenarier](#)

- [Kontakt](#)

- English
- **Søg**
- **Events**

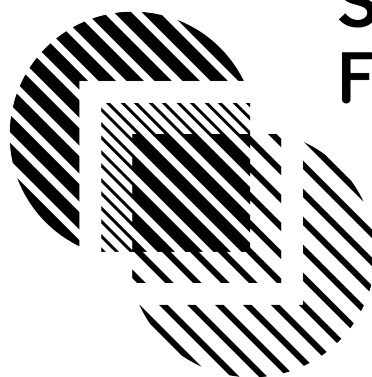
Her har du et overblik over kommende og afholdte events

-

Folder på dansk om projektet (get english version [here](#))

DNMARK er finansieret af en fem-årig bevilling fra Det Strategiske Forskningsråd

Det
Strategiske
Forskningsråd

